

Національна академія наук України
Державний природознавчий музей

**НАУКОВІ ЗАПИСКИ
ДЕРЖАВНОГО
ПРИРОДОЗНАВЧОГО МУЗЕЮ**

Випуск 29

Спеціальний випуск

Львів 2013

Национальная академия наук Украины
Государственный природоведческий музей

**НАУЧНЫЕ ЗАПИСКИ
ГОСУДАРСТВЕННОГО
ПРИРОДОВЕДЧЕСКОГО
МУЗЕЯ**

Том 29

Специальный выпуск

Львов 2013

National Academy of Sciences of Ukraine
State Natural History Museum

PROCEEDINGS OF THE STATE NATURAL HISTORY MUSEUM

Volume 29

Special edition

Lviv 2013

УДК 57+58+591.5+502.7:069

Наукові записки Державного природознавчого музею. – Львів, 2013. – Вип. 29. – 223 с.

Спеціальний випуск збірника присвячений проблемам динаміки різноманіття та адаптаційному потенціалу ентомобіоти які розглядалися на VII Львівській ентомологічній школі присвяченій пам'яті професора Андрея Шептицького, яка проходила в рамках міжнародної науково-практичної конференції «Подільські читання», організованої Міністерством освіти і науки України, Тернопільським національним педагогічним університетом ім. В. Гнатюка, Природним заповідником «Медобори», Національним природним парком «Дністровський каньйон», Державним природознавчим музеєм НАН України (м. Львів), Кам'янець-Подільським національним університетом ім. І. Огієнка, Вінницьким державним педагогічним університетом ім. М. Коцюбинського, Хмельницьким національним університетом, Ойцовським парком народовим (Польща), що відбулася 23-24 травня 2013 року в м. Тернополі.

Для екологів, ботаніків, зоологів, працівників природничих музеїв, заповідників, національних парків та інших природоохоронних установ.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Чернобай Ю.М. д-р біол. наук, проф. (*головний редактор*); Берко Й.М. д-р біол. наук, проф.; Бокотей А.А. канд. біол. наук, с.н.с. (*відповідальний секретар*); Волгін С.О. д-р біол. наук, проф.; Дригант Д.М. д-р г.-м. наук, с.н.с.; Климишин О.С. д-р біол. наук, с.н.с. (*науковий редактор*); Малиновський А.К. д-р с.-г. наук; Тасенкевич Л.О. д-р біол. наук, проф.; Третяк П.Р. д-р біол. наук, проф.; Царик Й.В. д-р біол. наук, проф.

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Чернобай Ю.Н. (*главный редактор*), Берко И.Н., Бокотей А.А. (*ответственный секретарь*), Волгин С.А., Дрыгант Д.М., Климишин А.С. (*научный редактор*), Малиновский А.К., Тасенкевич Л.А., Третяк П.Р., Царик И.В.

EDITORIAL BOARD

Chernobay Y.M. (*Editor-in-Chief*), Berko I.M., Bokotey A.A. (*Managin Editor*), Volgin S.O., Drygant D.M., Klymyshyn O.S. (*Scientific Editor*), Malynovsky A.K., Tassenkevich L.O., Tretjak P.R., Tsaryk I.V.

Видання 29 тому здійснено за фінансової підтримки природного заповідника «Медобори»

*Рекомендовано до друку вченою радою
Державного природознавчого музею*

ISSN 2224-025X

© Наукові записки ДПМ, 2013

В.Б. Різун¹, Л.І. Мелешук², І.В. Скільський²

**ЗНАХІДКИ ЖУКІВ-ТУРУНІВ (COLEOPTERA, CARABIDAE)
 У ГНІЗДАХ ПТАХІВ**

Ключові слова: Carabidae, Aves, фауна, гнізда

Матеріал зібраний Л.І. Мелешук, І.В. Скільським під час вивчення фауни гнізд птахів (2005-2007 рр.) в Українських Карпатах (з Передкарпаттям) і у Прут-Дністровському межиріччі. Загалом обстежено 881 гніздо 35-ти видів птахів. Жуки-туруни виявлені у гніздах 6-ти видів птахів (*Garrulus glandarius* (L.), *Cinclus cinclus* (L.), *Chloris chloris* (L.), *Turdus merula* L., *T. philomelos* C. L. Brehm, *Lanius collurio* L.

Усього виявлено 16 екз. і визначено 7 видів карабід (табл.), які трапилися у 13 гніздах (1,47% від обстежених гнізд). Найбільшою кількістю особин були представлені *Platynus assimile* (Payk.) і *Philorhizus crucifer* (Lucas) (табл.).

Таблиця

Представленість видів жуків-турунів (Coleoptera, Carabidae) у гніздах птахів

Види	К-сть екз.	Дата збору гнізда	Птах – власник гнізда, біотоп, вид гніздової рослини	Висота розміщення гнізда над поверхнею ґрунту, м
<i>Leistus ferrugineus</i> (L.)	2	10.06	<i>Lanius collurio</i> L., волога лука, шипшина	0,5
<i>Trechus pulpani</i> Reš.	1	24.04	<i>Cinclus cinclus</i> (L.), берег потоку, -	-
<i>Platynus assimile</i> (Payk.)	2	5.07	<i>Turdus merula</i> L., листяний ліс, дуб	2,3
	1	23.06	<i>Turdus philomelos</i> C. L. Brehm, узлісся, сосна	2
	1	23.06	<i>Chloris chloris</i> (L.), узлісся листяного лісу, сосна	1,5
	1	19.06	<i>Lanius collurio</i> L., острів на ріці Сірет, ялина	2
	1	12.09	<i>Garrulus glandarius</i> (L.), парк, акація	3,5
	1	16.09	<i>Turdus merula</i> L., лісопарк, бузина чорна	1,7
<i>Harpalus latus</i> L.	1	22.06	<i>Turdus merula</i> L., лісосмуга, глід	2,5
<i>Dromius quadraticollis</i> Moraw.	1	2.05	<i>Turdus merula</i> L., лісопарк, бузина чорна	1,5
<i>Paradromius longiceps</i> (Dej.)	1	9.04	<i>Turdus philomelos</i> C.L. Brehm, долина Прута, хміль	1,5
<i>Philorhizus crucifer</i> (Lucas)	1	8.05	<i>Lanius collurio</i> L., лісосмуга, шипшина	0,3
	2	8.05	<i>Lanius collurio</i> L., лісосмуга, шипшина	0,3

Із 7-ми видів жуків-турунів – 3 (*D. quadraticollis* Moraw., *P. longiceps* (Dej.), *P. crucifer* (Lucas)) є видами дендробіонтами і їх перебування у гніздах, можливо, є не випадковим. *T. pulpani* Reš. – мешканець вологої підстилки і його знахідка у гнізді пронурка закономірна. Потрапляння *L. ferrugineus* (L.) до гнізда можна пояснити низьким положенням останнього, *P. assimile* (Payk.) – масовістю виду і його здатністю підніматися на дерева, а *H. latus* L. – здатністю до польоту.

¹ – Державний природознавчий музей НАН України, e-mail: rizunv@ukr.net

² – Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича e-mail: mellyuda@rambler.ru, skilsky@rambler.ru

Національна академія наук України
Державний природознавчий музей

Наукове видання

НАУКОВІ ЗАПИСКИ ДЕРЖАВНОГО ПРИРОДОЗНАВЧОГО МУЗЕЮ

Випуск 29

Научные записки Государственного природоведческого музея
Proceedings of the State Natural History Museum

Українською, російською та англійською мовами

Головний редактор Ю. М. Чернобай

Комп'ютерний дизайн і верстка В. Б. Різун

Адреса редакції:
79008 Львів, вул. Театральна, 18
Державний природознавчий музей НАН України
телефон / факс: (032) 235-69-17
e-mail: museologia@museum.lviv.net
<http://museum.lviv.net>

Формат 70×100/16. Обл.-вид. арк. 23.1. Наклад 300 прим.

Виготовлення оригінал-макета і друк здійснено в Лабораторії природничої музеології та видавництва Державного природознавчого музею НАН України